

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos
agentūrai

2020-01-22 Nr. (24.78E-07)-6K-2000430

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

DĖL NETINKAMŲ DEKLARUOTI EUROPOS KOMISIJAI IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ

Bendrai finansuojamų projektų netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo (toliau – Aprašas)¹ 3 punkte nustatyta, kad „*Vadovaujančioji institucija, nustatčiusi, kad projektų išlaidos tampa nedeklaruotomis EK išlaidomis, apie tai raštu informuoja atitinkamą įgyvendinančiąją instituciją, pagal kompetenciją už iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų ūkio sektorių atsakingą ministeriją (toliau – ministerija) ir tvirtinančiąją instituciją*“.

Vadovaudamiesi minėta Aprašo nuostata informuojame, kad:

- Europos Komisija (toliau – EK) Finansų ministerijai, kaip Veiksmų programos² vadovaujančiajai institucijai (toliau – VI), pateikė³ galutinę EK 2016 m. gruodžio 5–16 d. atlikto Veiksmų programos² jungtinio audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitą, kurioje EK konstatavo, kad skrydžių į užsienio šalis fiksuotieji įkainiai, nustatyti Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje, nebuvo apskaičiuoti sąžiningu, teisingu ir patikimu metodu, kaip tai nustatyta Reglamento (ES) 1303/2013⁴ 67 straipsnio 5 dalyje. EK prašo VI pateikto pastebėjimo finansinį poveikį įvertinti kiekybiškai pagal realias išlaidas arba „Erasmus+“ sistemą ir taikyti finansines pataisas, užtikrinant, kad EK bus deklaruotos tik tinkamos finansuoti (t. y. perskaičiuotos) išlaidos.

¹ Bendrai finansuojamų projektų netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1K-294 „Dėl Bendrai finansuojamų projektų netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apmokėjimo valstybės biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“.

² 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, patvirtinta 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014) 6397).

³ EK 2019 m. vasario 21 d. raštas Nr. Ares(2019)1068653.

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

- VI yra priėmusi sprendimą stabdyti fiksuotųjų įkainių taikymą, kai jų skaičiavimams yra naudotos EK nustatytos *per diem* normos⁵ taikymą, kadangi šio įkainio apskaičiavimui naudotos EK išorės sutartims nustatytos *per diem* normos taikymo sritis neatitiko aplinkybių, kurios rekomenduojamos naudojant supaprastintas išlaidas (panašaus pobūdžio veiksmai ir panašūs paramos gavėjai).⁶

- Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Europos Sąjungos investicijų audito departamentas (toliau – Audito institucija), atlikęs jam pavestas funkcijas⁷ ir siekiant sudaryti galimybę valdymo ir kontrolės sistemos (toliau – VKS) institucijoms operatyviai šalinti atlikto audito metu nustatytus trūkumus, Finansų ministerijai, kaip VI, taip pat atsakingai už VKS priežiūrą ir Veiksmų programos administravimą⁸, pateikė⁹ tarpinius audito rezultatus. Audito institucija konstatavo, kad Dalyvavimo verslo misijose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita Nr. FĮ-009-03 parengta nesilaikant patikimo finansų valdymo principo¹⁰.

Atsižvelgiant į tai, informuojame, kad yra stabdomas Dalyvavimo verslo misijose fiksuotųjų įkainių (FĮ-009-01, FĮ-009-02, FĮ-009-03) taikymas.

VI, siekdama užtikrinti, kad EK būtų deklaruotos ir (arba) į sąskaitas EK įtrauktos tik tinkamos (t.y. perskaičiuotos atsižvelgiant į pateiktas rekomendacijas) išlaidos, nusprendė, kad taikant Dalyvavimo verslo misijose fiksuotuosius įkainius (FĮ-009-01, FĮ-009-02, FĮ-009-03) netinkamos deklaruoti EK išlaidos turi būti apskaičiuojamos pagal šiuos korekcinius dydžius (t.y. pagal nepagrįstą ir galimai netinkamą finansuoti fiksuotojo įkainio dalį): Dalyvavimo verslo misijose fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitos versijoje Nr. FĮ-009-01 nustatytiems fiksuotiesiems įkainiams – taikant 51 proc. korekcinį dydį; tyrimo ataskaitos versijoje Nr. FĮ-009-02 nustatytiems fiksuotiesiems įkainiams, kai taikoma kelionių, dienpinigių ir apgyvendinimo išlaidų dalis, – taikant 54 proc. korekcinį dydį; tyrimo ataskaitos versijoje Nr. FĮ-009-03 nustatytiems fiksuotiesiems įkainiams – taikant 32 proc. korekcinį dydį, o kai taikoma kelionių, dienpinigių ir apgyvendinimo išlaidų dalis – taikant 10 proc. korekcinį dydį. Atkreipiame dėmesį, kad kai kuriais atvejais jau buvo atlikti netinkamų apgyvendinimo išlaidų gražinimai, todėl gražintinų išlaidų suma, apskaičiuota taikant korekcinį dydį, turi būti patikslinta atimant su apgyvendinimo išlaidomis susijusias gražintas lėšų sumas.

Aprašo 4 punkte nustatyta, kad: „*Įgyvendinančioji institucija, gavusi iš vadovaujančiosios institucijos Aprašo 3 punkte nurodytą informaciją, priima sprendimą dėl nustatytų nedeklaruotinių EK išlaidų susigrąžinimo <...>*“. Atsižvelgdami į tai, kad šiuo metu rengiamos ir Audito institucijos tikrinamos sąskaitos EK už 2018–2019 ataskaitinius metus, kuriose turi būti atsižvelgta į minėtus pastebėjimus (rekomendacijas), prašome įgyvendinančiosios institucijos **skubos tvarka iki 2020 m. sausio 29 d.** priimti sprendimus dėl nustatytų nedeklaruotinių EK išlaidų, gražintinas lėšas užregistruoti SFMIS2014 ir informuoti institucijas, nurodytas Aprašo 8 punkte.

Pažymime, kad įgyvendinančioji institucija, priimdama sprendimą dėl nustatytų nedeklaruotinių EK išlaidų susigrąžinimo, prisiima atsakomybę už pateikiamų duomenų korektiškumą ir teisingą jų apskaičiavimą, todėl prašome pažymas ir informaciją SFMIS2014 pildyti atsakingai,

⁵ Fiksuotieji įkainiai nustatyti Kviestinio mokslininko vizito Lietuvoje išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje, patvirtintoje Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2016 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. V-157.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019 m. rugsėjo 25 d. raštas Nr. (24.37E)-6K-1904977 „Dėl netinkamų deklaruoti Europos Komisijai išlaidų apmokėjimo iš valstybės biudžeto lėšų“.

⁷ Audito institucijos direktoriaus 2018 m. liepos 2 d. pavedimu Nr. P-80-1, kaip numatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnyje.

⁸ Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 528, 2.54 punktu.

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2019 m. lapkričio 22 d. raštas Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)-822.

¹⁰ Neatitikimai nustatyti tyrimo ataskaitoje pateikti pastebėjime EX.68.

pateikiant korektiškai apskaičiuotas nedeklaruotinas EK išlaidų sumas pagal kiekvieną fizinį rodiklį, mokėjimo prašymą ir jo dalį, pagal kurią buvo apmokėtos nedeklaruotinos EK išlaidos.

Primename, kad tinkamų finansuoti išlaidų sumažėjimas turi proporcingą poveikį netiesioginių išlaidų sumai, patvirtintai taikant finansavimo sistemą, pagrįstą fiksuotąja norma. Atsižvelgiant į tai, prašome patikrinti ir pagal poreikį koreguoti netiesioginių išlaidų sumą, jei ji buvo apskaičiuota ir patvirtinta taikant fiksuotąją normą nuo tinkamų finansuoti išlaidų sumos. Gražintinas lėšas registruojant SFMIS2014 prašome bendrą nedeklaruotinių EK išlaidų ir nuo jų apskaičiuotų netiesioginių išlaidų sumą nurodyti pagal kiekvieną mokėjimo prašymą ir jo dalį, pagal kurią buvo apmokėtos nedeklaruotinos EK išlaidos.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad ministerija turi atlikti reikiamus projektų finansavimo sąlygų aprašo pakeitimus, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių¹¹ 428¹ punkto nuostatomis, teigiančiomis, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai, jų taikymo sąlygos (įskaitant galimybę juos keisti sudarius projekto sutartį) yra nustatomi projektų finansavimo sąlygų apraše (arba dokumente, kuriuo apraše nurodyta vadovautis), o VI arba Audito institucijai nustačius, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatyti (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos turi būti taikomi jau įgyvendinamų projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

Finansų viceministrė

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316.